

"Antrenör Orkestra Şefi Gibidir": Sporcu Ebeveynlerinin Antrenöre Yönelik Algılarının Metafor Analizi ile İncelenmesi*"The Coach is Like an Orchestra Conductor": Exploring Athletes' Parents' Perceptions of the Coach through Metaphor Analysis**İhsan SARI¹, Samet SAĞ², Gülay ÖZTÜRK³¹ Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Sakarya, TÜRKİYE / sarihsan@yahoo.com / 0000-0002-9090-8447² Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Yozgat, TÜRKİYE / samettsag@hotmail.com / 0009-0000-2788-860X³ Sakarya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Sakarya, TÜRKİYE / gulayozturk586@gmail.com / 0009-0004-6710-6472

* Corresponding author

Özet: Sporcuların ebeveynleri ve antrenörler arasındaki iletişimin kalitesi sporcuların olumlu deneyimler yaşaması için önemli bir konudur. Bu doğrultuda, ebeveynlerin antrenörlerle ilgili görüşlerinin incelenmesi bu iki paydaşın iletişimine yönelik ipuçları sunacaktır. Bu çalışmada, aktif olarak futbol oynayan çocukların ebeveynlerinin antrenör kavramına yönelik algılarının metafor analizi yöntemiyle incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında, kolay ulaşılabilir durum örneklemeyle seçilen toplam 235 ebeveynin (137 baba, 98 anne; Yaş=40.75±6.06) görüşlerine başvurulmuştur. Katılımcılardan çevrimiçi veya yüz yüze formlar aracılığıyla, "antrenör ... gibidir, çünkü ..." cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Elde edilen veriler detaylı biçimde incelenerek araştırmacılar tarafından anlamlı metaforlar ve metafor kategorileri oluşturulmuştur. Oluşturulan kategoriler için farklı bir uzman görüşü alınarak kodlayıcılar arası iyi düzeyde uyum tespit edilmiştir (Cohen Kappa=.77). Analizler sonucunda ebeveynler tarafından antrenör kavramı için 51 farklı metafor üretildiği ve bu metaforların 21 kategori altında toplandığı belirlenmiştir. Antrenörü tanımlamak için ebeveynler tarafından en sık kullanılan metaforlar "öğretmen", "baba", "abi", "aile", "arkadaş" ve "anne" olurken, en fazla metafor içeren kategoriler ise sırasıyla "eğitici-öğretici-geliştirici antrenör", "sporçunun yanında olan-koruyan ve destekleyen antrenör" ile "yol gösterici-yönlendirici antrenör" olarak öne çıkmıştır. Kategorilerden yalnızca bir tanesi olumsuz özellik taşıırken, diğer tüm kategoriler olumlu niteliktedir. Sonuç olarak, araştırmaya katılan sporcu ebeveynlerinin antrenörleri ağırlıklı olarak eğitici, koruyucu, yol gösterici, yönlendirici, çaba-emek harcayan, olumlu bir takım ortamı oluşturan ve rol model olarak algıladıkları belirlenmiştir. Öte yandan antrenöre yönelik olumsuz ebeveyn algısı da bulunmaktadır. Bu araştırma, antrenör-ebeveyn ilişkisine dair literatürdeki eksikliği gidermekte ve spor ortamında etkili iletişim ile iş birliği stratejilerinin geliştirilmesine katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn, antrenör, iletişim, gençlik sporu.

Abstract: The quality of communication between athletes' parents and coaches plays a crucial role in ensuring positive experiences for young athletes. In this regard, examining parents' perceptions of coaches can offer valuable insights into the communication between these two key stakeholders. The aim of this study is to explore the metaphoric perception of young athletes' parents toward the concept of a coach through metaphor analysis. A total of 235 parents (137 fathers, 98 mothers; Mage = 40.75 ± 6.06) selected through convenient sampling participated in the study. Participants were asked to complete the sentence, "A coach is like ..., because ..." via online or face-to-face forms. The collected data were thoroughly analyzed, and meaningful metaphors and categories were created by the researchers. An additional expert opinion was sought for the generated categories, and a good level of inter-coder reliability was established (Cohen's Kappa = .77). As a result of the analyses, it was determined that parents produced 51 different metaphors for the concept of a coach, which were grouped under 21 categories. The most frequently used metaphors to describe a coach were "teacher," "father," "older brother," "family," "friend," and "mother." The categories with the highest number of metaphors were "educator-instructor-developer coach," "supportive-protective coach," and "guiding-directing coach." While only one category reflected negative characteristics, all other categories were positive in nature. In conclusion, the findings revealed that athletes' parents predominantly perceive coaches as educators, protectors, guides, mentors, role models, and individuals who make efforts to create a positive team environment. However, negative parental perceptions of coaches also exist. This study addresses a gap in the literature on coach-parent relationships and contributes to the development of effective communication and collaboration strategies within the sports environment.

Keywords: Parent, coach, communication, youth sport.

Received: 23.08.2025 / Accepted: 23.10.2025 / Published: 30.10.2025

<https://doi.org/10.22282/tojras.1771241>**Citation:** Sarı, İ., Sağ, S., & Öztürk, G. (2025). "Antrenör orkestra şefi gibidir": Sporcu ebeveynlerinin antrenöre yönelik algılarının metafor analizi ile incelenmesi. *The Online Journal of Recreation and Sports (TOJRAS)*, 14 (4), 507-517.**GİRİŞ**

Araştırmalar, antrenörlerin sporcuların motivasyonu üzerindeki etkisinin büyük olduğunu ve destekleyici bir antrenör yaklaşımının sporçunun gelişimini ve iyi oluşunu olumlu yönde etkilediğini göstermektedir (Birr, 2023; Lochbaum & Sisneros, 2024; Nielsen vd., 2024). Sporun çeşitli ortamlarında sporcu ile antrenör arasında uzun süreli bir etkileşim vardır. Bu nedenle, sporçunun antrenör ile arasındaki ilişki spor psikolojisinde önemli konulardandır. Antrenör-sporcu arasındaki ilişkinin kaliteli olması gerektiği belirtilmiştir (Jowett & Cockerill, 2003; Cross & Lyle, 1999). Antrenörlerin davranışları, iletişim tarzları ve sahip oldukları liderlik özellikleri, sporcuların psikolojik durumları ve performansları ile ilişkilidir. Antrenör ve sporcu arasında olumlu bir ilişki olması sporcuların motivasyonunu artırırken performanslarını da iyileştirebilir (Cranmer & Myers, 2015; Kim & Park, 2020). Ancak, Toksik antrenör davranışları ile antrenör ve sporcu arasındaki olumsuz ilişki sporcuya duygusal açıdan zarar verebilir ve çeşitli sorunlara yol açabilir (Amorose & Anderson-Butcher, 2007; Jowett & Cockerill, 2003; Rusbasan vd., 2021). Bu nedenle, antrenör davranışlarının sporcular üzerindeki etkisi son yıllarda birçok araştırmaya konu olmuştur (Sarı & Bulut, 2020; Sarı, 2019). Bu çalışmalar, antrenörlükle ilgili geliştirilen çeşitli kuramsal

yaklaşımlar çerçevesinde şekillenmiştir. Örneğin, Çok Boyutlu Liderlik Modeli (Chelladurai, 1984), Antrenör-Sporcu İlişkisi Modeli (Jowett & Ntoumanis, 2004), özerklik destekleyici davranışlar (Amorose & Anderson-Butcher, 2015), ve kontrol edici antrenör davranışları (Bartholomew vd., 2010) bunlardan bazılarıdır. Bu kuramların kısaca ele alınması, antrenör davranışlarını ve sporcular üzerindeki etkisini daha kapsamlı bir şekilde anlamayı mümkün kılmaktadır.

Chelladurai (1990), spor psikolojisinde önemli bir yere sahip olan Çok Boyutlu Liderlik Modeli'ni geliştirmiştir. Bu model, antrenör davranışlarının sporcu performansı ve memnuniyeti üzerindeki etkisini açıklamak için üç temel unsur içerir: zorunlu davranışlar, gerçek davranışlar ve tercih edilen davranışlar (Chelladurai & Riemer, 1998). Zorunlu davranışlar, durumsal faktörler tarafından şekillenirken; gerçek davranışlar, antrenörün bireysel özellikleri ve sporcuların beklentileriyle ilişkilidir. Tercih edilen davranışlar ise sporcuların ihtiyaçlarını ve beklentilerini yansıtır (Chelladurai, 1990). Çalışmalar, performans ve memnuniyetin, bu üç davranış türü arasındaki uyuma bağlı olduğunu göstermiştir (Chelladurai, 2007). Bununla birlikte Hinde, liderlik çalışmalarının kişilerarası ilişkileri tam

anlamıyla açıklayamadığını öne sürerek, antrenör-sporcu ilişkisinin daha iyi tanımlanabilmesi için farklı yaklaşımlara ihtiyaç olduğunu ifade etmiştir (Akt. Jowett & Ntoumanis, 2004). Bu doğrultuda, Antrenör-Sporcu İlişkisi Modeli (Jowett & Ntoumanis, 2004) geliştirilmiştir. Model, antrenör ve sporcu ilişkisini üç boyut üzerinden açıklar: yakınlık (duygusal bağ ve güven), bağlılık (ortak hedeflere ulaşma isteği) ve tamamlayıcılık (uyumlu iş birliği). Ayrıca, eş zamanlılık (karşılıklı anlayış ve beklenti uyumu) bu modelin önemli bir parçasıdır. Farklı olarak, sporcuların içsel motivasyonunu güçlendirdiği ve performanslarını artırdığı için antrenörlerin sporculara özerklik desteği sağlaması gerektiği vurgulanmaktadır (Deci & Ryan, 1985; Ryan & Deci, 2000). Tüm bu açıklamalara karşın, kontrol edici antrenör davranışlarının sporcuların psikolojik ihtiyaçlarını olumsuz etkilediği belirtilmiştir (Bartholomew vd., 2010; Deci & Ryan, 2008). Bu modeller, antrenör ve sporcular arasındaki etkileşimi optimize ederek etkili liderlik stratejilerinin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Antrenörlerle birlikte ebeveynler de sporcuların spor deneyimlerini etkileyen önemli unsurlardandır (Lisinskiene vd., 2019). Ebeveynler ve spor yapan çocukları arasında destekleyici ve teşvik edici bir ilişki olması, sporcunun spora devamlılığı ve başarısı açısından kritik bir rol oynamaktadır (Fredricks & Eccles, 2004). Araştırmalar, ebeveynlerin çocuklarının spor yaşamlarına hem maddi hem de manevi olarak katıldığını göstermektedir. Örneğin, finansal destek sağlamak, antrenman ve müsabakalara ulaşımı organize etmek ve müsabakalarda motivasyon sağlamak gibi çeşitli görevlerle ebeveynler, çocuklarının spor sürecine aktif olarak katılmaktadır (Özay vd., 2022). Ayrıca ebeveynlerin spora katılımı da sporcu açısından büyük öneme sahiptir. Hellstedt (1987), ebeveynlerin spora katılım düzeylerini az, yeterli ve aşırı olarak üç kategoride sınıflandırmıştır. Az katılım gösteren ebeveynler, çocuklarına yeterince zaman ayırmazken, yeterli katılım gösterenler, kişisel fedakârlıklar yaparak çocuklarının faydasını önceliklendirir. Aşırı katılım gösteren ebeveynler ise genellikle kazanma ve başarı odaklıdır; bu da çocukları için büyük miktarda zaman, enerji ve bütçe ayırmalarına neden olur (Hellstedt, 1987). Harwood ve Knight (2015), spor ortamındaki ebeveyn katılımının, çocuğun ihtiyaçlarını karşılamının ve onu desteklemenin merkezde olduğu bir sorumluluk döngüsü oluşturması gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca, ebeveynlerin destekleyici anlayışlı ve övgü dolu davranışları çocukların algılanan spor yeterliliği (Hosaini vd., 2015), yaşam becerisi (Mossman & Cronin, 2019), spor zevki (Sánchez-Miguel vd., 2013) ve başa çıkma becerileri (Tamminen vd., 2016; Teques vd., 2018) ile pozitif ilişkili olduğu saptanmıştır. Baskıcı ve yönlendirici ebeveyn katılımı ise çocuklarda azalan spor zevki, tehdit edici bir spor ortamı algısı (Bean vd., 2016), sürekli kaygı (Bois vd., 2009), düşük içsel motivasyon (Jöesaar & Hein, 2011) ve başarısızlık korkusu (Sagar & Lavalley, 2010) gibi olumsuz etkilerle ilişkilendirilmiştir. Son yıllarda ortaya çıkan helikopter ebeveynlikte ise ebeveynler, çocuklarıyla sürekli iletişim halinde olup onları her an kontrol etme eğilimindedir. Yapılan araştırmalar, helikopter ebeveynlerin çocuklarının psikolojik iyi oluşunu olumsuz etkilediğini, daha yüksek kaygı ve depresyon düzeyleri yaşamalarına neden olduğunu göstermiştir (Reed vd., 2016). Ayrıca, helikopter ebeveynliğin gençlerin bağımsızlık

duygusunu azaltarak sosyal becerilerini ve problem çözme yeteneklerini sınırladığı belirtilmektedir (Schiffrrin vd., 2019).

Yukarıdaki tüm açıklamalar ele alındığında antrenör-sporcu ve ebeveyn-sporcu ilişkilerine yönelik, ilgili alanyazında birçok araştırma olduğu görülmektedir (Dai vd., 2025). Yani günümüze kadar gerçekleştirilmiş olan çalışmalar genellikle ya antrenör-sporcu arasındaki ilişkiye ya da ebeveyn-sporcu arasındaki ilişkiye odaklanmıştır. Son yıllarda ise daha kapsamlı şekilde, antrenör-sporcu-ebeveyn arasındaki etkileşim de ele alınmıştır. Bu üç paydaşın iletişimi "antrenör-sporcu-ebeveyn üçgeni" olarak adlandırılmaktadır (Lisinskiene & Lochbaum, 2022). Antrenör, sporcu ve ebeveyn arasındaki bu etkileşim, genç sporcuların spora katılımı ve gelişimi açısından hayati bir öneme sahiptir (Danioni vd., 2017). Antrenörlerin, sporcuların ve ebeveynlerin motive olmuş katılımı, genç sporlar için etkili bir eğitim sistemi olarak görülebilir. Bu sistem, tüm üç üye arasında sürekli olumlu etkileşim süreci olarak tanımlanabilir. Gençlerin spora katılımında bu üçgenin etkili çalışabilmesi için taraflar arasında olumlu iletişim ve iş birliği gereklidir (Holden vd., 2015; Lisinskiene vd., 2019). Bu süreçte, çocukların spordan keyif alması ve olumlu deneyimler yaşaması için ebeveynler ve antrenörlerin birlikte çalışması önemlidir. Antrenörler, sporcuları teşvik ederken, ebeveynlere çocuklarının spordaki etkileşimleri hakkında bilgi vererek moderatör rolü üstlenirler. Aynı zamanda, sporun önemi hakkında aileleri bilgilendirerek ebeveynlerin çocuklarının spor deneyimlerine bilinçli şekilde katkıda bulunmalarını sağlarlar. Ebeveynlerin çocuklarının sportif etkinliklerine katılımı, aile bağlarını güçlendirir ve olumlu bir deneyim oluşturur (Smoll vd., 2011). Ancak, bu üçgen içinde zaman zaman çatışmalar yaşanabileceği için ilişkilerin etkili bir şekilde organize edilmesi gereklidir.

Spor ortamında antrenör, sporcu ve ebeveyn arasındaki dinamik ilişki, son yıllarda araştırmacıların giderek artan ilgisini çeken kritik bir çalışma alanı haline gelmiştir. Bu ilişkinin önemli bir boyutu olan antrenör ve ebeveyn arasındaki iletişiminin anlaşılması, antrenör-sporcu-ebeveyn üçgeninin daha iyi kavranmasını sağlayarak bireylerin spora katılımını destekleyebilir. Ancak literatürde antrenör ve ebeveyn arasındaki iletişime yönelik çalışmaların nispeten az olduğu söylenebilir. Bu konudaki sınırlı çalışmaya göre , ebeveynler ile antrenörler arasındaki etkileşimin niteliğinin, sporcunun bütüncül gelişimi üzerinde doğrudan etkisi vardır (Davis & Jowett, 2010; O'Donnell vd., 2022; Preston vd., 2020; Strachan vd., 2021). Yapılan ilgili bir araştırmada, antrenörlerin sporcuların ebeveynlerine yönelik hem olumlu hem de çeşitli olumsuz düşünceleri olduğu belirlenmiştir (Sarı & Şahin, 2021). Ancak ebeveynlerin antrenörlere yönelik algılarının ilgili alan yazında yeterince ele alınmadığı dikkat çekmektedir. Bu bağlamda, literatürde mevcut olan boşluğu gidermek ve antrenör-ebeveyn ilişkilerinin eksik yönlerini aydınlatmak amacıyla ebeveynlerin, antrenörlere yönelik algılarının metaforlar aracılığıyla incelenmesi kritik önem taşımaktadır. Ebeveynlerin antrenörlere ilişkin algılarını, beklentilerini ve endişelerini anlamak, antrenör-ebeveyn ilişkisine yönelik etkili iletişim ve işbirliği stratejileri geliştirilmesine katkı sağlayabilir. Böylece genç sporcuların spor deneyimleri iyileştirilebilir ve sağlıklı gelişimleri desteklenebilir. Bu doğrultuda bu araştırmanın

amacı futbolcu çocukların ebeveynlerinin antrenör kavramına yönelik algılarının metafor yöntemi ile belirlenmesidir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli: Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Olgubilim çalışmalarında, insanların yaşantılarındaki olgularla ilgili olarak kendi algılarının ve deneyimlerinin belirlenmesi amaçlanır (Kocabıyık, 2016). Bu bağlamda, bu çalışmada futbolcu çocukların ebeveynlerinin antrenör kavramına ilişkin algıları, metaforlar aracılığıyla belirlenmiştir.

Araştırma Grubu: Araştırma grubunun belirlenmesi için nitel araştırma örnekleme yöntemi olan kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya 137 (%58.3) baba ve 98 (%41.7) anne olmak üzere toplam 235 futbolcu ebeveyni katılmıştır. Katılımcılar aktif olarak futbol oynayan çocuğu olan ebeveynlerden seçilmiştir. Ebeveynlerin yaşları 40.75 ± 6.06 olarak belirlenmiştir. Araştırmamıza katılan ebeveynlerin futbol oynayan çocuklarının yaşları 12.36 ± 2.36 ; çocukların spor deneyimleri 3.58 ± 2.27 yıl; haftalık antrenman sayısı 3.04 ± 1.04 ; haftalık antrenman süresi 5.19 ± 2.83 saat olarak belirlenmiştir.

Araştırmaya başlamadan önce Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Etik Kurulundan 11.01.2024 tarihli ve E-26428519-050.99-113114 sayılı etik kurul onayı alınmıştır. Araştırmanın tüm süreci, Helsinki Deklarasyonu Prensipleri'ne uygun şekilde gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan bireylere araştırmanın amacı, araştırmacıların bilgileri ve verdikleri bilgilerin nasıl analiz edileceği ebeveynlere açıklanmıştır.

Verilerin Toplanması: Araştırmada ebeveynlerin antrenör kavramına ilişkin algılarını belirlemek için online ve yüz yüze formlar kullanılmıştır. Oluşturulan form üç kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda bilgilendirilmiş onam formu bulunmaktadır. İkinci kısımda ebeveynlerin yaş, cinsiyet, eğitim durumu, futbol oynayan çocuklarının yaş, spor deneyimi vb. bilgilerini içeren kişisel bilgi formu bulunmaktadır. Üçüncü kısımda ise metafor ile ilgili açıklama yapılarak farklı konularda örnek metafor cümleleri sunulmuştur. Üçüncü bölümün en sonunda ebeveynlerin antrenör kavramına yönelik algısını belirlemek için "antrenör... gibidir, çünkü..." cümlesini tamamlamaları istenmiştir.

Veri Toplama Süreci: Veri toplama amacıyla kullanılan form (Google formlar) çevrimiçi veya yüz yüze olarak katılımcılara sunulmuştur. Sosyal medya ilanları veya antrenörlerle yapılan görüşmeler neticesinde ebeveynlere ulaşılmıştır. Çevrimiçi formlun linki gönüllü ebeveynlere iletilmiştir. Ebeveynler akıllı telefonları veya bilgisayarları aracılığı ile çevrimiçi formları doldurmuştur. Yüz yüze veri toplama ise takımların antrenmanlarına gidilerek gönüllü olan ebeveynlerin formları doldurması sağlanmıştır.

Verilerin Analizi: Ebeveynlerden elde edilen veriler Microsoft Excel formatında indirildikten sonra araştırmacılar tarafından ayrıntılı olarak incelenmiştir. Eksik ve anlamsız metaforlar ile hiçbir metafor içermeyen ifadelerin olduğu 20 veri analizden çıkartılmıştır. Bu veriler silindikten sonra geri kalan 235 katılımcı üzerinden işlem yapılmıştır. Verilerin analizinde Saban (2009) tarafından önerilen aşamalar

kullanılmıştır. Bu aşamalar sırasıyla: Metaforların belirlenmesi, metaforların sınıflandırılması, kategori geliştirme, geçerlik ve güvenilirliği sağlama ve verilerin analizidir.

İlk aşama olan metaforların belirlenmesi aşamasında araştırmacılar ebeveynlerin oluşturdukları metaforları belirlemişlerdir. Metaforlar ve ebeveynlerin özelliklerini içeren Excel dosyası oluşturulmuştur. Sonraki aşamalarda iki araştırmacı ayrı ayrı, bireysel olarak her bir metaforu okuyarak ne anlama geldiğini belirlemiştir. Araştırmacıların bireysel çalışmalarından sonra iki araştırmacı süreç içerisinde birçok kez bir araya gelerek metaforlar, içerdikleri anlam ve hangi kategori altında sınıflandırılması gerektiği üzerinde fikir birliği sağlanana kadar değerlendirme yapmışlardır. Böylece her bir ebeveynin oluşturduğu metafor içerdigi anlama göre farklı kategoriler altında sınıflandırılmıştır. Geçerlik ve güvenilirlik aşamasında ise iki araştırmacının fikir birliğine vardığı 21 kategorinin adı, kategorilerin açıklamaları ve ebeveynlerin oluşturduğu tüm ifadeler bir Excel dosyası halinde spor psikolojisi alanında araştırmalar yürüten, nitel araştırma konusunda deneyimli bir uzmana gönderilmiştir. Araştırmacıların hangi metaforu hangi kategoride sınıflandırdığı bilgisi uzmanla paylaşılmamıştır. Uzman, Excel dosyası içinde her bir ifadeyi okuyarak 21 kategoriden biri altında sınıflandırma yaparak formu araştırmacılara geri göndermiştir. Araştırmacıların ve uzmanın oluşturduğu form karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmada iki form arasındaki tutarlılığı belirlemek için Cohen Kappa analizi kullanılmıştır. Cohen Kappa katsayısı, değerlendiriciler arasındaki uyum derecesini belirlemek amacıyla kullanılır (Cohen, 1960). Kappa katsayısının .20 veya .20'den düşük olması "zayıf uyum"; .21- .40 aralığında olması "orta düzeyin altında uyum"; .41- .60 aralığında yer alması "orta düzey uyum"; .61-.80 aralığında olması "iyi düzeyde uyum"; .81- 1.00 aralığında yer alması ise "çok iyi düzeyde uyum" olarak yorumlanır (Landis & Koch, 1977). Bu çalışmada Cohen Kappa katsayısı .77 olarak tespit edilmiştir. Kodlayıcılar arası uyumun iyi düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır. Sonrasında ise uyum sağlanmayan ifadeler iki araştırmacı tarafından tekrar incelenerek gerekli görülen değişiklikler yapılmış ve veriye son hali verilmiştir. Son aşama olan verilerin analizinde ise katılımcılardan elde edilen ifadeler ve kategorilerin analizi yapılmıştır. Bu doğrultuda, her kategori, kategorilerin anlamları ve içerdigi ifadeler bulgulara sunulmuştur. Katılımcıların yazdığı ifadeler değiştirilmeden bulgulara rapor edilmiştir. Her bir kategori için 3 örnek ifade rapor edilmiştir. Üçten daha az ifade bulunan kategoriler için ise tüm ifadeler sunulmuştur.

Nitel araştırmalarda güven duyulabilirlik önemlidir (Guba, 1981, Lincoln & Guba, 1986). Güven duyulabilirliğin sağlanması için yapılabilecekler alanyazında belirtilmiştir (Arastaman vd., 2018). Belirtilen bu hususlardan bazıları bu çalışmada gerçekleştirilmiştir. Öncelikle güven duyulabilirliğin sağlanması için alanyazında iyi bilinen bir yöntem olan metafor yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca, farklı kişilerin verileri analiz etmesi sağlanarak çeşitleme yapılmıştır. Katılımcıların dürüst yanıtlar vermesini sağlamak amacıyla, kimliklerini ortaya çıkaracak herhangi bir bilginin araştırma sırasında raporlanmayacağı, veri toplama sürecinde kendilerine açıkça belirtilmiştir. Ayrıca, elde edilecek verilere antrenörlerin erişiminin olmayacağı vurgulanmıştır. Araştırmacıların özgeçmişi ve nitelikleri de güven duyulabilirlik için önemlidir. Araştırmacılar elit düzeyde spor yapmış ve metafor konusunda deneyimli kişilerden oluşmaktadır. Son olarak, bu çalışmada kullanılan kısa aralıklı toplantılar yapmak ve meslektaş değerlendirmesi de güven duyulabilirlik kapsamında yapılan işlemlerdir.

BULGULAR

Ebeveynler tarafından oluşturulan metaforlar aşağıda tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 1. Ebeveynlerin antrenör kavramına yönelik kullandığı metaforlar

Sıra	Metafor	n	%	Sıra	Metafor	n	%
1	Öğretmen	77	32.8	27	Hayat koçu	1	.4
2	Baba	34	14.5	28	İdol	1	.4
3	Abi	25	10.6	29	Kadı	1	.4
4	Aile	10	4.3	30	Kaptan	1	.4
5	Arkadaş	10	4.3	31	Koruma	1	.4
6	Anne	8	3.4	32	Köprü	1	.4
7	Eğitimci	7	3.0	33	Kutup yıldızı	1	.4
8	Hoca	6	2.6	34	Lamba.	1	.4
9	Anne-baba	4	1.7	35	Lider	1	.4
10	Komutan	4	1.7	36	Mücevher ustası	1	.4
11	Ebeveyn	3	1.3	37	Müdür	1	.4
12	Kılavuz	3	1.3	38	Navigasyon	1	.4
13	Abi-abla	2	.9	39	Nefes	1	.4
14	Aile üyesi	2	.9	40	Okul öncesi öğretmeni	1	.4
15	Eğitmen	2	.9	41	Orkestra şefi	1	.4
16	Güneş	2	.9	42	Örnek bir insan	1	.4
17	Işık	2	.9	43	Pusula	1	.4
18	Ağaç	1	.4	44	Rehber	1	.4
19	Ayna	1	.4	45	Rol model	1	.4
20	Baba yarısı	1	.4	46	Şans	1	.4
21	Beyin	1	.4	47	Takımın temel taşı	1	.4
22	Çınar ağacı	1	.4	48	Usta	1	.4
23	Fırıncı	1	.4	49	Vücudun beyni	1	.4
24	Gardiyan	1	.4	50	Yaşam koçu	1	.4
25	Gelişim uzmanı	1	.4	51	Yol gösterici	1	.4
26	Hakim	1	.4				
				Toplam		235	100.0

Ebeveynlerin oluşturduğu metaforlar incelendiğinde toplam 51 farklı metafor kullanıldığı tespit edilmiştir. Metaforlar tablo 1’de sunulmuştur. Ebeveynlerin antrenör kavramına yönelik en sık kullandığı metaforların öğretmen (n=77), baba (n=34), abi (n=25), aile (n=10), arkadaş (n=10), anne (n=8), eğitimci (n=7), hoca (n=6), anne-baba (n=4) ve komutan (n=4) olduğu belirlenmiştir.

Katılımcıların antrenör kavramına yönelik oluşturduğu metaforlar anlamsal olarak kategorize edildiğinde toplam 21 kategori elde edilmiştir. Bu kategoriler; eğitici-öğretici-geliştirici antrenör, sporcunun yanında olan-koruyan ve destekleyen antrenör, yol gösterici-yönlendirici antrenör, çaba-emek harcayan antrenör, sevgi-şefkat ortamı oluşturan antrenör, rol model-örnek olan antrenör, sporcu için iyi olanı isteyen antrenör, disiplinli olan antrenör, kontrol eden-denetleyen antrenör, ahlaki gelişim sağlayan antrenör, her konuda iletişime açık olan ve güvenilir antrenör, sporcuyu iyi tanıyan ve özelliklerini keşfeden antrenör, sporcularıyla vakit geçiren antrenör, adaletli olan antrenör, bilgi kaynağı olan antrenör, yöneten antrenör, başarı sağlayan antrenör, olumsuz davranış, sözü dinlenen antrenör, yerine göre davranan antrenör ve diğer olarak isimlendirilmiştir. Ebeveynlerin ifadelerine yönelik oluşturulan kategoriler, bu kategorilerin açıklamaları ve her bir kategori için örnek cümleler aşağıda sunulmuştur. Her kategori kapsamında üç örnek cümle rapor edilmiştir. Eğer bir kategoride üç cümleden daha az ifade varsa ilgili kategori için tüm ifadeler rapor aşağıda edilmiştir.

1. **Eğitici-öğretici-geliştirici antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün sporcularını eğittiğini, onlara önemli bilgileri öğrettiğini ve becerilerini geliştirdiğini ifade eder.

- Antrenör aile gibidir her şeyi önemli detayları öğretir.
- Antrenör arkadaş gibidir doğru ve yanlış yaptığını söyler.
- Antrenör orkestra şefi gibidir öğrencisine en iyi, en hızlı ve aktif şekilde nerde nasıl davranması gerektiğini öğretir.

2. **Sporcunun yanında olan, koruyan ve destekleyen antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün öğrencisinin her zaman yanında olduğunu, sporcularına sahip çıktığını, onları koruyup kolladığını ve onlara sürekli destek sağladığını ifade eder.

- Antrenör baba gibidir çünkü öğrencilerini koruyup kollar ve sahip çıkar.
- Antrenör ebeveyn gibidir çünkü futbolcusunu korur.
- Antrenör abi-abla gibidir çünkü her zaman sporcularını korur kollar.

3. **Yol gösterici-yönlendirici antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün sporcularının kariyerlerinde ve hedeflerinde doğru yönü bulmalarına yardımcı olduğunu, onları yönlendirdiğini ve hedeflerine ulaştırdığını ifade eder.

- Antrenör güneş gibidir çünkü öğrencilerinin yollarını aydınlatır.
- Antrenör kaptan gibidir çünkü yönlendirir.
- Antrenör rehber gibidir çünkü gideceği hedefte yardımcı olur.

4. **Çaba-emek harcayan antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün çabaladığını, emek harcadığını, her zaman sporcu için uğraşıp ilgilendiğini ve yardım ettiğini ifade eder.
 - Antrenör abi gibidir çünkü sporcunun her sıkıntısıyla ilgilenir.
 - Antrenör baba gibidir çünkü her şekilde sporcular için uğraşır.
 - Antrenör öğretmen gibidir çünkü sürekli gelişimleri için çabalar.
5. **Sevgi-şefkat ortamı oluşturan antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün sporcularıyla yakın bir ilişki kurduğunu, sporcularını sevdiğini ve şefkat gösterdiğini, çocukların da antrenörlerini sevdiğini vurgular.
 - Antrenör abi gibidir çünkü sana değer veriyor ve seni kazanmaya çalışıyor.
 - Antrenör aile gibidir çünkü tüm çocukları kendi çocuğu gibi görür.
 - Antrenör anne gibidir çünkü öğrencisine şefkatle yaklaşır.
6. **Rol model-örnek olan antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün kendi tutum ve davranışları ile sporcularına bir rol model oluşturduğunu ve örnek olduğunu ifade eder.
 - Antrenör abi gibidir çünkü sporcu onu örnek alır.
 - Antrenör öğretmen gibidir çünkü çocuklar için rol model teşkil eder.
 - Antrenör ayna gibidir çünkü çocuk oyun içerisinde de antrenöründen gördüğünü uygular.
7. **Sporcu için iyi olanı isteyen antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün her zaman sporcular için en iyi olanı istediğini ve yaptığını vurgular.
 - Antrenör abi gibidir çünkü her zaman iyiliğimizi isterler.
 - Antrenör baba gibidir çünkü Eğittiği futbolcularının iyi ve başarılı olmasını ister.
 - Antrenör abi gibidir çünkü her zaman sporcunun daha iyi olmasını ister.
8. **Disiplinli olan antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün sporcularda disiplini sağladığını ve öğrettiğini vurgular.
 - Antrenör komutan gibidir çünkü çok disiplinli olması gerekir.
 - Antrenör komutan gibidir çünkü çocukları hizaya getirir ve disipline eder.
 - Antrenör öğretmen gibidir çünkü disiplini öğretir.
9. **Kontrol eden/denetleyen antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün sporcularını sürekli izleyerek onları kontrol altında tuttuğunu belirtir.
 - Antrenör aile gibidir çünkü hep öğrencilerinin ne yaptığını kontrol eder.
 - Antrenör gardiyan gibidir çünkü sürekli kontrol etmeli.
- Antrenör öğretmen gibidir çünkü kontrol altında tutar.
10. **Ahlaki gelişim sağlayan antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün sporcularının ahlaki özelliklerini vurgulamaktadır.
 - Antrenör baba gibidir çünkü evladımı ahlaklı bir sporcu olarak yetiştirir.
 - Antrenör öğretmen gibidir çünkü futbol dışında ahlak ve etik davranışlar öğretiyor.
 - Antrenör baba gibidir çünkü hocamız sporcusuna hep terbiyeli olmasını arkadaşlarına saygılı ve çevresine dürüst olmasını söyler.
11. **Her konuda iletişime açık olan ve güvenilir antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, sporcuların her şeyini rahatlıkla antrenörle konuşabildiğini, güvenilir bir birey olduğunu ve spor ortamında güven ortamı oluşturduğunu vurgular.
 - Antrenör abi gibidir çünkü onunla her şeyi paylaşacak güveni oluşturur.
 - Antrenör aile gibidir çünkü her şeyi konuşabiliriz.
 - Antrenör baba gibidir çünkü çocuklar yeri geldiğinde sığınıp dertlerini anlatabilir.
12. **Sporcuyla iyi tanıyan ve özelliklerini keşfeden antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün sporcularını iyi tanıdığını, onları anladığını, saha içindeki her şeylerini bildiğini ve yeteneklerini keşfettiğini ifade eder.
 - Antrenör anne-baba gibidir çünkü onların saha içindeki her şeylerini o biliyor, aile gibi.
 - Antrenör arkadaş gibidir çünkü onların dillerinden anlıyor.
 - Antrenör baba gibidir çünkü yeteneğini keşfeder.
13. **Sporcularıyla vakit geçiren antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün sporcularıyla zaman geçirdiğini ifade eder.
 - Antrenör arkadaş gibidir çünkü beraber vakit geçiriyorlar.
 - Antrenör baba gibidir çünkü babadan anneden çok onu görürsün.
 - Antrenör baba gibidir çünkü sporcu hocasıyla zaman geçiriyor.
14. **Adaletli olan antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün adaletli olan, ayırım yapmayan yönünü vurgulamaktadır.
 - Antrenör hakim gibidir çünkü adaletli olması lazım.
 - Antrenör kadı gibidir çünkü sporcular arasında ayırım yapmaz.
15. **Bilgi kaynağı olan antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün spor ile ilgili bilgiye sahip olduğunu vurgulamaktadır.
 - Antrenör eğitimci gibidir çünkü spor bilgisi üst seviyede olmalı.
 - Antrenör öğretmen gibidir çünkü öğretmen gibi bilgi sahibidir.

16. **Yöneten antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün takımdaki yönetici rolünü vurgular.

- Antrenör beyin gibidir çünkü yöneticidir.
- Antrenör vücudun beyni gibidir çünkü yöneticidir.

17. **Başarı sağlayan antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün takımın başarısına katkı sağladığını vurgulamaktadır.

- Antrenör takımın temel taşı gibidir çünkü takımın başarısı %90 antrenöre bağlıdır.

18. **Olumsuz davranış:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün sporcularına karşı olumsuz davranışlarda bulunduğunu belirtir.

- Antrenör müdür gibidir çünkü yetenekliyle değil istediği ile ilgilenir.

19. **Sözü dinlenen antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün sözlerinin sporcular tarafından severek dikkate alındığını ifade eder.

- Antrenör abi gibidir çünkü öğrenci sözlerini severek dikkate alıyor.

20. **Yerine göre davranan antrenör:** Bu kategorideki ifadeler, antrenörün duruma göre uygun tepkiler verdiğini ifade eder.

- Antrenör aile üyesi gibidir çünkü yeri gelir över, yeri gelir yerer.

21. **Diğer:** Bu kategorideki ifadeler yukarıdaki kategorilerden hiçbirinde olmayan cümleleri içerir.

- Antrenör baba gibidir çünkü her yönden pozitif.
- Antrenör baba gibidir çünkü futbolu sever.
- Antrenör nefes gibidir çünkü nefes aldıkça geleceğe değer katar.

Her bir kategori kapsamında hangi metaforların kullanıldığı, kategorilerdeki metaforların sayısı ve yüzdeleri tablo 2’de sunulmuştur. Tablo 2’deki sıralamada en çok metafor içeren kategorilerden daha aza doğru bir sıralama yapılmıştır. En sonda ise “diğer” kategorisi rapor edilmiştir.

Tablo 2. Metaforların anlamlarına göre kategoriler, kullanılan metaforlar, metafor sayısı ve yüzdeleri

Sıra	Kategori	Metaforlar	Farklı metafor sayısı	Toplam metafor sayısı	%
1	Eğitici-öğretici-geliştirici antrenör	Öğretmen (60), hoca (6), abi (5), baba (3), eğitimci (3), aile (2), arkadaş (2), aile üyesi, anne-baba, baba yarısı, ebeveyn, fırıncı, gelişim uzmanı, mücevher ustası, okul öncesi öğretmeni, orkestra şefi, usta, yaşam koçu	18	92	%39.15
2	Sporcunun yanında olan koruyan ve destekleyen antrenör	Baba (10), abi (4), anne (3), aile (2), ebeveyn (2), öğretmen (2), abi-abla, anne-baba, koruma	9	26	%11.06
3	Yol gösterici-yönlendirici antrenör	Abi (3), eğitimci (2), güneş (2), ışık (2), kılavuz (2), öğretmen (2), baba, eğitmen, kaptan, köprü, kutup yıldızı, lamba, lider, navigasyon, pusula, rehber, şans	17	24	%10.21
4	Çaba-emek harcayan antrenör	Baba (4), abi (3), öğretmen (3), aile (2), anne-baba, arkadaş, eğitimci	7	15	%6.38
5	Sevgi-şefkat ortamı oluşturan antrenör	Baba (4), abi (3), arkadaş (3), anne (2), aile, öğretmen	6	14	%5.96
6	Rol model-örnek olan antrenör	Abi (3), öğretmen (3), arkadaş, ayna, idol, kılavuz, örnek bir insan, rol model, yol gösterici	9	13	%5.53
7	Sporcu için iyi olan isteyen antrenör	Abi (2), baba (2), abi-abla, öğretmen	4	6	%2.55
8	Disiplinli olan antrenör	Komutan (4), baba, öğretmen	3	6	%2.55
9	Kontrol eden/denetleyen antrenör	Anne (2), aile, gardiyan, hayat koçu, öğretmen	5	6	%2.55
10	Ahlaki gelişim sağlayan antrenör	Baba (2), eğitmen, öğretmen (2)	3	5	%2.13
11	Her konuda iletişime açık olan ve güvenilir antrenör	Aile (2), baba (2), abi	3	5	%2.13
12	Sporcuyla iyi tanıyan ve özelliklerini keşfeden antrenör	Anne-baba, arkadaş, baba	3	3	%1.28
13	Sporcularıyla vakit geçiren antrenör	Baba (2), arkadaş	2	3	%1.28
14	Adaletli olan antrenör	Hakim, kadı	2	2	%0.85
15	Bilgi kaynağı olan antrenör	Eğitimci, öğretmen	2	2	%0.85
16	Yöneten antrenör	Beyin, vücudun beyni	2	2	%0.85
17	Başarı sağlayan antrenör	Takımın temel	1	1	%0.43
18	Olumsuz davranış	Müdür	1	1	%0.43
19	Sözü dinlenen antrenör	Abi	1	1	%0.43
20	Yerine göre davranan antrenör	Aile üyesi	1	1	%0.43
21	Diğer	Baba (2), ağaç, anne, arkadaş, çınar ağacı, nefes	6	7	%2.98
Toplam				235	%100

Tablo 2 incelendiğinde en fazla metafor kullanılan kategoriler sırasıyla Eğitici-öğretici-geliştirici antrenör, sporcunun yanında olan koruyan ve destekleyen antrenör, yol gösterici-yönlendirici antrenör, çaba-emek harcayan antrenör, sevgi-şefkat ortamı oluşturan antrenör ve rol model-örnek olan antrenördür. En çok metafor içeren kategori olan eğitici-öğretici-geliştirici antrenör kapsamında sınıflandırılan ifadeler araştırmadaki toplam ifadelerin %39.15'ini oluşturmaktadır. Sporcunun yanında olan koruyan ve destekleyen antrenör kategorisinde toplam metaforların %11.6'ı; yol gösterici-yönlendirici antrenör kategorisinde ise tüm metaforların %10.21'i sınıflandırılmıştır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmada futbol oynayan çocukların ebeveynlerinin antrenör kavramına ilişkin algıları metafor yöntemiyle incelenmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda, ebeveynler tarafından toplam 51 farklı metafor üretilmiş ve bu metaforlar anlamsal benzerliklerine göre 21 kategori altında sınıflandırılmıştır. Kategorilerin büyük bir çoğunluğunun olumlu nitelik taşıdığı ve yalnızca bir kategorinin olumsuz özellikler içerdiği belirlenmiştir. En fazla metaforun yer aldığı “eğitici-öğretici-geliştirici antrenör”, “sporcunun yanında olan-koruyan ve destekleyen antrenör” ile “yol gösterici-yönlendirici antrenör” kategorileri, ebeveynlerin antrenörleri çocuklarının gelişiminde rehberlik eden, destek sunan ve yol gösteren kişiler olarak gördüğünü ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, ebeveynlerin antrenöre yönelik algıları kapsamında bir tane olumsuz metafor kategorisi ortaya çıkmıştır. Elde edilen olumsuz antrenör davranışına yönelik kategori ebeveyn-antrenör ilişkisinin zaman zaman olumsuzlara içerebileceğini ve bu doğrultuda ebeveynlerin antrenöre yönelik olumsuz algısının olabileceğini göstermektedir. Ebeveynlerin antrenörlere yönelik olumlu algıları sayesinde antrenör-ebeveyn arasında daha olumlu bir iletişim kurulabilir. Böylece spor yapan çocukların spor deneyimleri de daha olumlu olabilir. Gençlik spor sisteminde ebeveynlerin ve antrenörlerin oynadıkları rol ve aralarında nasıl bir etkileşim olduğu önemli bir konudur (Côté & Fraser-Thomas, 2007; Smoll vd., 2007).

Gençlik spor sisteminin çeşitli karar vericileri arasında bulunan, ebeveynler ve antrenörler, genç sporcuların gelişimsel deneyimlerini ve tutumlarını belirlemede kritik bir role sahiptir (Dorsch vd., 2022; Hardman & Jones, 2013; Zhao & Jowett, 2023). Spor yoluyla olumlu spor deneyimleri ve gençlik gelişimini teşvik etmek için, ebeveynlerin ve antrenörlerin birbirleriyle etkileşimde bulunmaları ve olumlu ilişkiler geliştirmeleri gerekir (Atkins vd., 2015; Lisinskiene & Lochbaum, 2022; O'Rourke vd., 2014). Ebeveyn ve antrenör arasında oluşturulan etkileşim ve zamanla sürdürülen kaliteli ilişki, bütüncül sporcu gelişimi üzerinde doğrudan etkisi olan stratejilerin uygulanmasını sağlayabilir (Davis & Jowett, 2010; O'Donnell vd., 2022; Preston vd., 2020; Strachan vd., 2021). Örneğin, antrenör ve ebeveynlerin spora aktif katılımı, genç sporcuların temel psikolojik ihtiyaçlarının karşılanmasına önemli ölçüde katkı sağlayabilir (Charbonneau & Camiré, 2020). Nitekim hem antrenörlerin hem de ebeveynlerin sergilediği olumlu davranışlar, gençlerin ruh sağlığı ve sosyal adalet gibi olumlu sonuçlarla ilişkilendirilmiştir (Hurley vd., 2018; Newman vd., 2022). Bu çerçevede, Horne ve arkadaşları (2023), sporcuların spora daha uzun süre bağlı kalmaları ve sürdürülebilir bir şekilde katılımlarının sağlanabilmesi için, antrenörler ile ebeveynlerin ortak bir gündem geliştirmesinin kritik öneme sahip olduğunu vurgulamaktadır. Dolayısıyla, antrenör ve

ebeveynlerin iş birliği yapması, yalnızca sporcuların psikolojik ihtiyaçlarının karşılanmasına değil, aynı zamanda onların sporda kalıcılığının ve genel iyilik halinin desteklenmesine de katkı sunmaktadır. Bu etkileşimlerin önemi göz önüne alındığında, araştırmacılar ebeveynler ve antrenörler arasındaki ilişkileri daha fazla anlamaya odaklanmıştır (O'Donnell vd., 2022). Antrenör ve ebeveyn arasındaki etkileşimin önemi literatürde sıklıkla vurgulanmakla birlikte, daha spesifik olarak ebeveynlerin antrenörlere yönelik algılarının değerlendirildiği çalışmaların oldukça sınırlı olduğu söylenebilir. Bu bağlamda, bu araştırma ebeveynlerin antrenöre yönelik algılarını ortaya koyarak ilgili alan yazındaki boşluğu doldurmaktadır.

Futbol oynayan çocukların ebeveynlerinin antrenör kavramına yönelik oluşturduğu metaforların anlamları incelendiğinde antrenörün ailenin bir parçası gibi tanımlandığı görülmüştür. Katılımcılar antrenörlerin çeşitli olumlu özelliklerini vurgulayarak antrenörleri anne, baba, abi-abla, ebeveyn, aile üyesi ve aile gibi bireyin en yakınındaki kişilere benzetmişlerdir. Ebeveynler ayrıca, antrenörlerin sporcunun yanında olması, sporcuyu koruması ve desteklemesi, rehberlik etmesi, çabalaması, rol model olması ve ahlaki gelişim sağlaması gibi özelliklerini vurgulayan metaforlar üretmiştir. Bu ifadeler antrenörlerin çocukların sadece sportif becerilerini değil, aynı zamanda sosyal ve duygusal gelişimlerini de destekleyen önemli figürler olarak algılandığını ortaya koymaktadır. Bu bulgular, ebeveynlerin antrenörleri güvenilir ve destekleyici bir otorite olarak gördüklerini ve bu sayede çocuklarının spor ortamında kendilerini güvende hissetmelerine katkı sağladıklarını göstermektedir (Harwood & Knight, 2015). Ebeveynlerin antrenörlere yönelik olumlu algılarının temelinde ise, çoğunlukla antrenörün profesyonel yaklaşımı ve çocuklarına gösterdiği ilgi yer almaktadır (Smith vd., 1978; Harwood vd., 2010). Gençlik sporlarında antrenör sadece performans gelişimi ile ilgilenmez. Gençlik sporlarında antrenör, sporcuların sosyal-duygusal gelişimini (Cronin & Allen, 2015), yaşam becerilerini (Gould vd., 2007) ve takım çalışması ile beraber olumlu gençlik gelişimini (Camiré vd., 2014) sağlamayı da hedeflemelidir. Bu araştırmaya katılan ebeveynlerin vurguladığı olumlu antrenör davranışları, ebeveyn-antrenör iletişiminin güven temelli ve işbirlikçi bir zeminde ilerleyebileceğini düşündürmektedir. Ebeveynlerin vurguladığı ve bu çalışmada ortaya koyulan olumlu antrenör özelliklerinin çalışmaya katılan ebeveynler için önemli olduğu söylenebilir. Bu nedenle, bu araştırmada ebeveynlerin ifade ettiği olumlu antrenör özelliklerinin antrenörler tarafından da dikkate alınması gerekmektedir.

Araştırmada ebeveynlerin antrenöre yönelik algılarının büyük ölçüde olumlu olduğu görülmekle birlikte, bir tane olumsuz metafor kategorisi belirlenmiştir. Bu kategori içinde bir katılımcının ifadesi bulunmaktadır. Bu durum nicel açıdan ihmal edilebilir gibi görünse de nitel bir bakış açısı ile bakıldığında göz ardı edilmemesi gereken önemli bir göstergedir (Patton, 2014). Zira aile sistemi yaklaşımı çerçevesinde, tek bir ebeveynin olumsuz tutumu dahi genel dinamikleri etkileyebilecek potansiyele sahiptir. Söz konusu olumsuz algıda, antrenör müdürüne benzetilerek “antrenör müdür gibidir çünkü yetenekliyle değil istediği ile ilgilenir” şeklinde bir ifade oluşturulmuştur. Bu ifadeyi oluşturan ebeveynin algısına göre antrenör yetenekli olanla ilgilenmez, bunun yerine kendi istek ve tercihlerine göre hareket eder.

Müdür metaforu, antrenörün objektif değerlendirme yerine subjektif tercihlerinin ön plana çıktığı algısını ortaya koymaktadır. Bu algı antrenörün adalet/eşitlik beklentisini karşılanmadığına yönelik bir düşünceye neden olabilir. Antrenörün bu şekilde davranışı oldukça olumsuz olarak nitelendirilerek antrenörden eşitlikçi ve adaletli bir anlayış beklenmektedir (Genç, 2022). Ebeveynlerin antrenörlerle daha anlamlı bir etkileşim ve işbirliği kurmayı beklediği de alan yazında ifade edilmiştir (Santos vd., 2024). Bu araştırmadaki olumsuz antrenör davranışına yönelik bulguya paralel şekilde, bazı sporcu ebeveynleri antrenörlerin uzmanlığına güven duymamaktadır (Horne vd., 2022). Benzer şekilde, ebeveynler antrenörlerin profesyonel olmayan davranışlar sergilediğini (örneğin, seanslara geç gelmek); belirli oyunculara ayrıcalık tanıdığını ve kötü iletişim kurduğunu düşündüklerinde gençlik sporunda stres yaşamaktadırlar (Harwood & Knight, 2009a). Antrenörlerin yetersiz geri bildirim vermeleri, düşük düzeyde ilgi göstermeleri, takdir ve anlayış eksikliği sergilemeleri gibi durumlar, ebeveynler tarafından stres ve kaygı kaynağı olarak algılanabilmektedir (Harwood vd., 2010; Harwood & Knight, 2009a, 2009b).

Bu araştırmada ebeveynlerin antrenör kavramına yönelik algısı incelenmiştir. Yapılan bir araştırmada ise antrenörlerin sporcunun ailesine yönelik algısı ele alınmıştır. Elde edilen bulgulara göre bazı antrenörler ebeveynleri olumsuz olarak algılamaktadır. Antrenörler sporcunun ailesine yönelik “kene”, “kedi”, “kontrol memuru”, “haşere” ve “rampa” gibi olumsuz benzetmeler yaparak sporcunun ailesinin olumsuz özelliklerini vurgulamışlardır (Sarı & Şahin, 2019). Sarı ve Şahin’in çalışmasında (2019), antrenör algısına göre sporcu ailesinin birçok olumsuz yönü ifade edilmesine rağmen, bu araştırmada ebeveynler antrenör kavramına yönelik sadece bir olumsuz metafor üretmiştir. Bu olumsuz metafor, ebeveynin algısına göre antrenörün bir olumsuz özelliğini ortaya koymaktadır. İki araştırmanın bulgularında farklılıklar olsa da, hem antrenörlerin hem ebeveynlerin birbirlerine yönelik olumlu ve olumsuz çeşitli algılarının olduğu söylenebilir. Bu algılarda hem antrenörlerin hem de ebeveynlerin çeşitli olumlu ve olumsuz özelliği vurgulanmıştır. Ebeveynler, genellikle çocuklarının gelişimi ve mutluluğu üzerinden antrenörü değerlendirirken; antrenörler ise ebeveynleri spor ortamındaki tutumları, iletişim biçimleri ve takım dinamiklerine etkileri açısından ele almaktadır (Harwood & Knight, 2016). Özellikle antrenörler, ebeveynlerin aşırı müdahaleci ya da sporcu üzerinde baskı kuran tutumlarını daha eleştirel bir gözle değerlendirme eğilimindedir (Gould vd., 2008). Bu karşılıklı algı farklılıklarının, spor ortamındaki iletişim ve iş birliği süreçlerinde zaman zaman gerilim ve çatışmalara yol açabileceği unutulmamalıdır. Dolayısıyla hem ebeveynlerin hem de antrenörlerin birbirlerinin rollerini ve beklentilerini daha iyi anlaması, genç sporcuların gelişimi ve spor ortamında sürdürülebilir olumlu ilişkilerin kurulması açısından büyük önem taşımaktadır.

Sonuç olarak, bu araştırmada futbol oynayan çocukların ebeveynlerinin antrenör kavramına ilişkin algılarının büyük ölçüde olumlu olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, antrenörlerin sporcunun sportif gelişim ve başarısına ek olarak sosyal ve duygusal gelişimlerinde de rehberlik edici, destekleyici ve rol model şeklinde görüldüğü ortaya konmuştur. Ebeveynlerin ürettiği metaforlar, antrenörlerin güvenilir ve destekleyici bir otorite olarak algılandığını gösterirken, ortaya çıkan bir metafor kategorisinde antrenörün olumsuz özelliği vurgulanmıştır. Bu olumsuz metaforunda antrenörün

yetenekliyle değil de canının istediği sporcuyla ilgilenen davranışı belirtilmiştir. Elde edilen bulgular, ebeveyn-antrenör ilişkisinin dinamik ve hassas bir yapıya sahip olduğunu; ebeveynlerin antrenörü farklı özellikleri açısından algıladıklarını ve bu algıların olumlu ya da olumsuz olabileceğini göstermektedir. Ortaya çıkan olumsuz metafor ebeveynin antrenöre yönelik olumsuz algı ve deneyimi olarak yorumlanabilir. Bu, göz ardı edilmemesi gereken bir bulgudur. Alan yazında hem ebeveynlerin hem de antrenörlerin karşılıklı olarak birbirlerine yönelik algılarında zaman zaman farklılıklar ve beklenti uyumsuzlukları yaşandığı, bunun ise iletişimde ve iş birliğinde çeşitli zorluklara yol açabildiği vurgulanmaktadır. Dolayısıyla, çocuk ve genç sporculara yönelik pozitif ve sürdürülebilir bir gelişim ortamı oluşturulabilmesi için, ebeveynler ile antrenörler arasında açık iletişim, karşılıklı anlayış ve iş birliğinin güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, ebeveyn ve antrenörlerin birbirlerinin rollerini ve beklentilerini daha iyi anlamaları, sporcuların hem spor deneyimlerini hem de genel iyilik hallerini olumlu yönde etkileyecektir. Antrenör ve ebeveynin birbirlerine yönelik olumlu algılarının olması ve aralarındaki olumlu iletişim, antrenörün görevini daha verimli ve mutlu bir şekilde gerçekleştirmesini sağlarken sporcu ebeveyninin de daha olumlu spor deneyimi yaşamasına ve daha mutlu olmasına katkı sağlayacaktır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden metafor analiziyle gerçekleştirilmiş olup, elde edilen bulguların genellenebilirliği sınırlıdır. Araştırmada veriler, yalnızca belirli bir örneklem grubundaki ebeveynlerden anket formu aracılığıyla toplanmıştır ve bu nedenle farklı grupların ya da spor branşlarının görüşlerini kapsamamaktadır. Ayrıca, katılımcılardan yalnızca bir metafor oluşturmaları istenmiş olması, ebeveynlerin antrenör algısındaki çeşitliliğin tam olarak ortaya çıkmasını sınırlamıştır.

Öneriler

Araştırma bulguları doğrultusunda, antrenörlerin ebeveynlerle etkili iletişim ve iş birliği içinde olmaları, çocukların spor ortamındaki gelişimlerini olumlu yönde destekleyecektir. Bu kapsamda, kulüpler ve spor federasyonları, antrenörlerin ebeveynlerle olan iletişimlerini güçlendirecek antrenör eğitim programları düzenleyebilir. Ayrıca, ebeveynlerin antrenörlük süreciyle ve olumlu sporcu ebeveynliğiyle ilgili bilinçlendirilmeleri onların daha olumlu ebeveyn davranışı sergilemelerine böylece sporcuların çok yönlü gelişimlerine katkı sağlayabilir.

Gelecek araştırmalarda farklı spor branşları ve yaş gruplarında benzer metafor analizlerinin yapılması, alandaki bilgi birikimini artıracaktır. Sporcuların “antrenör” ile “sporcu ebeveyni” kavramlarına yönelik algısının incelenmesi de antrenör, sporcu ve ebeveyn üçlüsü arasındaki ilişkilerin daha iyi anlaşılmasını sağlayacaktır. Ayrıca ebeveynlerin antrenöre yönelik olumsuz algısının nedenleriyle ilgili ve bu konuda çözüm önerilerine yönelik yapılacak nitel araştırmalar konunun daha derinlemesine anlaşılmasını sağlayacaktır.

Etik Metni: Bu makalede araştırma sürecinde, dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir. Söz konusu araştırma için 11.01.2024 tarihli ve E-26428519-050.99-113114 sayılı Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Etik Kurulu'ndan onay alınmıştır.

Çıkar Çatışması: Çalışma kapsamında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar Katkı Oranı: Bu çalışmada bütün yazarların katkı oranları eşittir.

Kaynaklar

- Amorose A. J. & Anderson-Butcher D. (2015). Exploring the independent and interactive effects of autonomy-supportive and controlling coaching behaviors on adolescent athletes' motivation for sport. *Sport, Exercise, and Performance Psychology*, 4(3), 206-218.
- Amorose, A. J. & Anderson-Butcher, D. (2007). Autonomy-supportive coaching and self-determined motivation in high school and college athletes: A test of self-determination theory. *Psychology of Sport and Exercise*, 8(5), 654-670.
- Arastaman, G., Fidan, İ. Ö., & Fidan, T. (2018). Nitel araştırmada geçerlik ve güvenirlik: Kuramsal bir inceleme. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 37-75.
- Atkins, M. R., Johnson, M. D., Force, E. C., & Petrie, T. A. (2015). Peers, parents, and coaches, oh my! The relation of the motivational climate to boys' intention to continue in sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 16, 170-180.
- Bartholomew, K. J., Ntoumanis, N. & Thagersen-Ntoumani, C. (2010). The controlling interpersonal style in a coaching context: Development and initial validation of a psychometric scale. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 32(2), 193-216.
- Bean, C. N., Jeffery-Tosoni, S., Baker, J. & Fraser-Thomas, J., (2016). Negative parental behaviour in Canadian youth hockey: Expert insiders' perceptions and recommendations. *Revue phénEPS/PHENex Journal*, 7(3).
- Birr, C., Hernandez-Mendo, A., Monteiro, D., & Rosado, A. (2023). Empowering and disempowering motivational coaching climate: a scoping review. *Sustainability*, 15(3), 2820.
- Bois, J. E., Lalanne, J. & Delforge, C. (2009). The influence of parenting practices and parental presence on children's and adolescents' pre-competitive anxiety. *Journal of Sports Sciences*, 27(10), 995-1005.
- Camiré, M., Trudel, P., & Forneris, T. (2014). Examining how model youth sport coaches learn to facilitate positive youth development. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 19(1), 1-17.
- Charbonneau, E., & Camiré, M. (2020). Parental involvement in sport and the satisfaction of basic psychological needs: Perspectives from parent-child dyads. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 18(5), 655-671.
- Chelladurai, P. (1984). Discrepancy between preferences and perceptions of leadership behavior and satisfaction of athletes in varying sports. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 6(1), 27-41.
- Chelladurai, P. (1990). Leadership in sports: a review of relevant research. *International Journal of Sport Psychology*, 21, 328-354.
- Chelladurai, P. (2007). Leadership in sports. *Handbook of Sport Psychology*, 3, 113-135.
- Chelladurai, P., & Riemer, H. A. (1998). Measurement of leadership in sport. *Advances in sport and exercise psychology measurement*, 227-253.
- Cohen, J. (1960). A coefficient of agreement for nominal scale. *Educational and Psychological Measurement*, 20(1), 37-46.
- Côté, J., & Fraser-Thomas, J. (2007). Youth involvement in sport. *Sport psychology: A Canadian perspective*, 270-298.
- Cranmer, G. A. & Myers, S. A. (2015). Sports teams as organizations: A leader-member exchange perspective of player communication with coaches and teammates. *Communication & Sport*, 3(1), 100-118.
- Cronin, L. D., & Allen, J. B. (2015). Developmental experiences and well-being in sport: The importance of the coaching climate. *The Sport Psychologist*, 29(1), 62-71.
- Cross, J. L. & Lyle, J. (1999). *The coaching process: principles and practice for sport*. Butterworth Heinemann, Oxford.
- Dai, Z., Zheng, T., & Li, R. (2025). The U-shaped effect of coach-athlete attachment on athlete engagement: the mediating role of thriving and the moderating role of mental toughness. *Frontiers in Psychology*, 16, 1544860.
- Danioni, F., Barni, D., & Rosnati, R. (2017). Transmitting sport values: The importance of parental involvement in children's sport activity. *Europe's Journal of Psychology*, 13(1), 75-92.
- Davis, L., & Jowett, S. (2010). Investigating the interpersonal dynamics between coaches and athletes based on fundamental principles of attachment. *Journal of Clinical Sport Psychology*, 4(2), 112-132.
- Deci, E. L. & Ryan, R. M. (2008). "Facilitating optimal motivation and psychological well-being across life's domains. *Canadian psychology/Psychologie Canadienne*, 49(1), 14-34.
- Deci, E. L. & Ryan, R. M., (1985). *Intrinsic motivation and self determination in human behavior*; Newyork Plenum.
- Dorsch, T., Smith, A., Blazo, J., Coakley, J., Côté, J., Wagstaff, C., Warner, S., & King, M. (2022). Toward an integrated understanding of the youth sport system. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 93(1), 105-119.
- Fredricks, J. A., & Eccles, J. S. (2004). Parental Influences on Youth Involvement in Sports. In M. R. Weiss (Ed.), *Developmental sport and exercise psychology: A lifespan perspective*. Fitness Information Technology.
- Genç, Ş. (2022). Antrenörlerin spor eğitimi yoluyla kazanılan değerlere ve sporda değer değişimine yönelik görüşleri (Master's thesis, Necmettin Erbakan University (Turkey)).
- Gould, D., Collins, K., Lauer, L., & Chung, Y. (2007). Coaching life skills through football: A study of award winning high school coaches. *Journal of Applied Sport Psychology*, 19(1), 16-37.
- Gould, D., Lauer, L., Rolo, C., Jannes, C., & Pennisi, N. (2008). The role of parents in tennis success: Focus group interviews with junior coaches. *The Sport Psychologist*, 22(1), 18-37.
- Guba, E. G. (1981). Criteria for assessing the trustworthiness of naturalistic inquiries. *Ectj*, 29(2), 75-91.
- Hardman, A. R., & Jones, C. R. (2013). Philosophy for coaches. In R. L. Jones, M. Hughes, & K. Kingston (Eds.), *An introduction to sports coaching: Connecting theory to practice* (2nd ed., pp. 99-111). Routledge.
- Harwood, C. G., & Knight, C. J. (2015). Parenting in youth sport: A position paper on parenting expertise. *Psychology of Sport and Exercise*, 16, 24-35.
- Harwood, C. G., & Knight, C. J. (2016). Parenting in sport. *Sport, Exercise, and Performance Psychology*, 5(2), 84.

- Harwood, C., & Knight, C. (2009a). Stress in youth sport: A developmental investigation of tennis parents. *Psychology of Sport and Exercise*, 10(4), 447-456.
- Harwood, C., & Knight, C. (2009b). Understanding parental stressors: An investigation of British tennis-parents. *Journal of Sports Sciences*, 27(4), 339-351.
- Harwood, C., Drew, A., & Knight, C. J. (2010). Parental stressors in professional youth football academies: A qualitative investigation of specialising stage parents. *Qualitative Research in Sport and Exercise*, 2(1), 39-55.
- Hellstedt, J. C. (1987). The coach/parent/athlete relationship. *The Sport Psychologist*, 1(2), 151-160.
- Holden, S. L., Forester, B. E., Keshock, C. M., & Pugh, S. F. (2015). How to Effectively Manage Coach, Parent, and Player Relationships. *Sport Journal*.
- Horne, E., Lower-Hoppe, L., & Green, B. C. (2023). Co-creation in youth sport development: Examining (mis)alignment between coaches and parents. *Sport Management Review*, 26(2), 271-292.
- Horne, E., Woolf, J., & Green, C. (2022). Relationship dynamics between parents and coaches: Are they failing young athletes? *Managing Sport and Leisure*, 27(3), 224-240.
- Hosaini Nia, S. R., Darogheh, N. & Bahrololom, H. (2015). Relationship between parental involvement with self-esteem, perceived competence and sport commitment of adolescent martial arts athletes. *Sport Psychology Studies*, 4(13), 54-39.
- Hurley, D., Allen, M., Swann, C., Okely, A., & Vella, S. (2018). The development, pilot, and process evaluation of a parent mental health literacy intervention through community sports clubs. *Journal of Child and Family Studies*, 27(7), 2149-2160.
- Jösaar, H., Hein, V. & Hagger, M. S. (2011). Peer influence on young athletes' need satisfaction, intrinsic motivation and persistence in sport: A 12-month prospective study. *Psychology of Sport and Exercise*, 12(5), 500-508.
- Jowett, S. & Cockerill, M. (2003). Olympic medallists' perspective of the athlete-coach relationship. *Psychology of Sport and Exercise*, 4, 313-331.
- Jowett, S., & Ntoumanis (2004). The coach-athlete relationship questionnaire: development and initial validation. *Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports*, 24, 245-257.
- Kim, Y., & Park, I. (2020). "Coach Really Knew What I Needed and Understood Me Well as a Person": Effective Communication Acts in Coach-Athlete Interactions among Korean Olympic Archers. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(9), 3101.
- Kocabıyık, O. O. (2016). Olgubilim ve gömülü kuram: Bazı özellikler açısından karşılaştırma. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 55-66.
- Landis, J. R., & Koch, G. G. (1977). The measurement of observer agreement for categorical data. *Biometrics*, 159-174.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1986). But is it rigorous? Trustworthiness and authenticity in naturalistic evaluation. *New directions for program evaluation*, 1986(30), 73-84.
- Lisinskiene, A., & Lochbaum, M. (2022). The coach-athlete-parent relationship: The importance of the sex, sport type, and family composition. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(8), 4821.
- Lisinskiene, A., Lochbaum, M., May, E., & Huml, M. (2019). Quantifying the coach-athlete-parent (C-A-P) relationship in youth sport: Initial development of the positive and negative processes in the C-A-P questionnaire (PNPCAP). *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(21), 4140.
- Lochbaum, M., & Sisneros, C. (2024). A systematic review with a meta-analysis of the motivational climate and hedonic well-being constructs: the importance of the athlete level. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education*, 14(4), 976-1001.
- Mossman, G. J. & Cronin, L. D. (2019). Life skills development and enjoyment in youth soccer: The importance of parental behaviours. *Journal of Sports Sciences*, 37(8), 850-856.
- Newman, T., Santos, F., Pierce, S., Collins, K., & Mercier, V. (2022). Coach Education and coach development within a contemporary social justice society: Implications for future research and potential pitfalls. *Quest* (Grand Rapids, Mich), 74(3), 234-250.
- Nielsen, G., Wikman, J. M., Appleton, P. R., Bentsen, P., & Elsborg, P. (2024). Predicting adolescents' continuation in club sports: A prospective cohort study of the importance of personal and contextual motivational factors in five sports in Denmark. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 34(4), e14616.
- O'Donnell, K., Elliott, S. K., & Drummond, M. J. (2022). Exploring parent and coach relationships in youth sport: A qualitative study. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, 14(7), 1023-1044.
- O'Rourke, D., Smith, R., Smoll, F., & Cumming, S. (2014). Relations of parent- and coach-initiated motivational climates to young athletes' self-esteem, performance anxiety, and autonomous motivation: Who is more influential? *Journal of Applied Sport Psychology*, 26(4), 395-408.
- Özay, S., Elmas, S., & Çağlar, E. (2022). *Sporda ebeveyn katılımı*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research & evaluation methods: Integrating theory and practice*. Sage publications.
- Preston, C., Allan, V., Wolman, L., & Fraser-Thomas, J. (2020). The coach-parent relationship and athlete development in elite youth hockey: Lessons learned for conflict management. *The Sport Psychologist*, 34(2), 143-152.
- Reed, K., Duncan, J. M., Lucier-Greer, M., Fixelle, C., & Ferraro, A. J. (2016). Helicopter parenting and emerging adult self-efficacy: Implications for mental and physical health. *Journal of Child and Family Studies*, 25, 3136-3149.
- Rusbasan, D., Collisson, B., & Ham, E. (2021). Toxic coaching of collegiate student-athletes: Burnout mediates the relation between school/sport conflict and commitment. *Journal of Issues in Intercollegiate Athletics*, 14(1), 365-386.
- Ryan, R. M. & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68-78.
- Saban, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğrenci kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326.
- Sagar, S. S. & Lavalley, D. (2010). The developmental origins of fear of failure in adolescent athletes: Examining parental practices. *Psychology of Sport and Exercise*, 11(3), 177-187.
- Sánchez-Miguel, P. A., Leo, F. M., Sánchez-Oliva, D., Amado, D. & García-Calvo, T. (2013). The importance of parents' behavior in their children's enjoyment and amotivation in sports. *Journal of Human Kinetics*, 36(1), 169-177.

- Santos, F., Ferreira, M., Dias, L., Elliott, S. K., Milan, F. J., Milistetd, M., & Knight, C. J. (2024). A scoping review of coach-parent interactions and relationships across youth sport settings. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 1–24.
- Sarı, İ. & Bulut, Y. (2020). Antrenörlük mesleğine yönelik tutum ölçeği: üniversite öğrencileri için geçerlilik ve güvenirlik çalışması. *Türkiye Klinikleri Spor Bilimleri*, 12(1), 65-76.
- Sarı, İ. (2019). Antrenörden algılanan özerklik desteği ve sporcuların özerk güdülenmesi arasındaki ilişki: bir meta-analiz çalışması. *Spormetre*, 17(2), 110-125.
- Sarı, İ., & Şahin, D. (2021). Sporcunun ailesi kene gibi zararlı mı kale gibi güvenli mi? antrenörlerin sporcuların ailesine yönelik metaforik algıları. *Türkiye Klinikleri Spor Bilimleri Dergisi*, 13(1), 110-123.
- Schiffirin, H. H., Erchull, M. J., Sendrick, E., Yost, J. C., Power, V., & Saldanha, E. R. (2019). The effects of maternal and paternal helicopter parenting on the self-determination and well-being of emerging adults. *Journal of Child and Family Studies*, 28, 3346-3359.
- Smith, R. E., Smoll, F. L., & Curtis, B. (1978). Coaching behaviors in little league baseball. *Psychological Perspectives in Youth Sports*, 173, 201-208.
- Smoll, F. L., Cumming, S. P., & Smith, R. E. (2011). Enhancing coach-parent relationships in youth sports: Increasing harmony and minimizing hassle. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 6(1), 13-26.
- Smoll, F. L., Smith, R. E., & Cumming, S. P. (2007). Effects of coach and parent training on performance anxiety in young athletes: A systemic approach. *Journal of Youth Development*, 2(1), 19-36.
- Strachan, L., Santos, F., & MacDonald, D. (2021). Insights into creating and implementing Project SCORE!: Lessons learned and future pathways. *Journal of Sport Psychology in Action*, 12(2), 114–126.
- Tamminen, K. A., McEwen, C. E. & Crocker, P. R. (2016). Perceived parental support, pressure, and the socialization of adolescent athletes' coping. *International Journal of Sport Psychology*, 47(4), 335-354.
- Teques, P., Calmeiro, L., Martins, H., Duarte, D. & Holt, N. L. (2018). Mediating effects of parents' coping strategies on the relationship between parents' emotional intelligence and sideline verbal behaviors in youth soccer. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 40(3), 153-162.
- Zhao, C., & Jowett, S. (2023). Before supporting athletes, evaluate your coach-athlete relationship: Exploring the link between coach leadership and coach-athlete relationship. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 18(3), 633–641.

EXTENDED ABSTRACT

Research Aim: The aim of this study is to explore athletes' parents' perceptions of sports coach by employing metaphor analysis.

Research Problems

- What metaphors do parents use to describe coaches?
- How do parents' expectations and concerns about coaches emerge through metaphors?

Literature Review: In the literature, the impact of parent-coach relationships on children's development in youth sports is frequently emphasized. Parents' perceptions of coaches are generally positive, although issues arising from communication and expectation differences are occasionally reported. Coaches' professional approach and collaboration with parents can positively influence children's sports experiences. The quality of communication between athletes' parents and coaches plays a crucial role in ensuring positive experiences for young athletes. In this regard, examining parents' perceptions of coaches can offer valuable insights into the communication between these two key stakeholders.

Methods: In this study, the perceptions of parents of children who play football regarding the concept of coach were examined using a phenomenological design and the metaphor method. A total of 235 parents (137 fathers, 98 mothers; Mage = 40.75 ± 6.06) participated in the research, and data were collected through online and face-to-face forms. Participants were asked to complete the sentence, "A coach is like ... because ...". The obtained data was transferred to Excel, and incomplete or meaningless responses were eliminated. The metaphors were analyzed and categorized by two researchers and subsequently evaluated by an expert. Inter-coder reliability was measured using Cohen's Kappa analysis (.77). To ensure reliability, literature-appropriate methods and diversified data analysis were used. The identities of the participants were kept confidential and ethical principles were followed. The results show that

parents express their perceptions of coaches through various metaphors.

Result and Conclusions: As a result of the analyses, it was determined that parents produced 51 different metaphors for the concept of a coach, which were grouped under 21 categories. The most frequently used metaphors to describe a coach were "teacher," "father," "older brother," "family," "friend," and "mother." The categories with the highest number of metaphors were "educator-instructor-developer coach," "supportive-protective coach," and "guiding-directing coach." While only one category reflected negative characteristics, all other categories were positive in nature. In conclusion, this study revealed that the perceptions of parents of children who play football regarding the concept of coach are largely positive. Coaches are seen not only as guides in children's athletic development but also as supporters and role models in their social and emotional growth. The metaphors produced by parents indicate that coaches are perceived as reliable and supportive authorities, although it is noteworthy that one participant expressed a negative view. This suggests that the parent-coach relationship is dynamic and sensitive, and even a single negative experience can have significant effects on the individuals' experience in sport. The literature emphasizes that both parents and coaches occasionally experience differences and mismatches in expectations regarding each other, which can lead to various challenges in communication and collaboration. Therefore, in order to create a sustainable and healthy developmental environment in youth sports, it is necessary to strengthen open communication, mutual understanding, and cooperation between parents and coaches. In this context, a better understanding of each other's roles and expectations by parents and coaches will positively influence both the sporting experience and overall well-being of young athletes, and will make a significant contribution to achieving the goals of youth sports.